

Gedragcode scholen Stichting Noventa Onderwijs

Vastgesteld : juni 2017

INHOUD

1. Gedragcode scholen Stichting Noventa Onderwijs

1.1 Wettelijk kader

1.2 Algemeen

1.3 Doelstellingen

2. Gedragcode leerkrachten

2.1 Inleiding

2.2 Omgang met leerlingen

2.3 Omgang met ouders

3. Gedragcode leerlingen

3.1. Inleiding

3.2 Leidraad kleding op school

3.3. Gedragcode digitale communicatie

4. Gedragcode hulpouders

5. Communicatie

1. Gedragscode van de scholen van Noventa

1.1 Wettelijk kader

De Arbozorg voor het onderwijs kan het best omschreven worden als het structureel en systematisch bewaken en verbeteren van de veiligheid, gezondheid en welzijn binnen de scholen als integraal onderdeel van het totale schoolbeleid.

Het bestuur is eindverantwoordelijk (en aansprakelijk).

Binnen alle scholen is er respect voor het leven in al zijn schakeringen, met aandacht voor de betekenis van en verscheidenheid in levensbeschouwelijke, culturele en maatschappelijke waarden, zoals die voorkomen in onze samenleving.

Om dit binnen ons onderwijs waar te maken, zorgen we voor een veilige school.

Er wordt dan ook geen prijs gesteld op:

- ongewenste seksueel getinte aandacht die tot uiting komt in verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag;
- racisme;
- agressie en geweld;
- discriminatie.

Bij het vermoeden van strafbare feiten is het onderwijspersoneel verplicht dit te melden bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag is verplicht aangifte te doen bij een vermoeden van strafbare feiten bij politie/justitie, na overleg met vertrouwensinspectie.

1.2 Algemeen

Elke leerkracht voelt zich verantwoordelijk voor alle mensen die bij de school betrokken zijn. Denk daarbij aan gedrag, houding, taalgebruik en algemene fatsoensnormen. Bij het opstellen van gedragsregels, hanteert iedere school daarbij richtlijnen die passen binnen de organisatie van scholen. De gedragsregels bestrijken terreinen als seksuele intimidatie, agressie en geweld, discriminatie en racisme, pesten, Arbo-zaken en privacy.

1.3 Doelstellingen

1. Het scheppen van een goed pedagogisch klimaat, waarbinnen alle betrokkenen zich prettig en veilig voelen;
2. het bijdragen aan preventie van machtsmisbruik in ruime zin;
3. het bevorderen en bewaken van veiligheids-, gezondheids-, en welzijnsaspecten;
4. het bewaken van de privacy.

Aandachtspunten:

Betrokkenen kunnen elkaar aanspreken op het naleven van gezamenlijk vastgestelde gedragsregels;

- de gedragscode mag het spontane omgaan van alle betrokkenen met elkaar niet in de weg staan;
- gedrag dat niet in de gedragscode is vastgelegd is niet automatisch toelaatbaar;
- iedere school hanteert de door het bestuur vastgestelde gedragscode over de omgang met leerlingen in bijzondere situaties, zoals is vastgelegd in de klachtenregeling.

2. Gedragscode leerkrachten

2.1 Inleiding

Het is nuttig ongeschreven regels tot geschreven regels te maken. Een schoolteam dat deze gedragsregels als basis heeft, staat stevig in zijn schoenen. Iedereen weet wat er wordt verwacht en weet dat je op elkaar kunt rekenen. In voorkomende situaties kan worden gerefereerd aan de gedragsregels. De gedragsregels vormen een preventie voor conflicten. De directeur bewaakt de gedragscode op schoolniveau en heeft de eindbeslissing bij handhaving.

De wijze waarop leerkrachten met leerlingen omgaan, de omgang tussen leerkrachten onderling, het omgaan van leerkrachten met ouders, bepaalt mede de schoolcultuur.

Uitgangspunten

- Wij accepteren en respecteren elkaar.
  - Wij onderschrijven het uitgangspunt dat mannen en vrouwen, jongens en meisjes gelijkwaardig zijn.
  - Wij geven de ruimte aan persoonsgebonden of cultuurgebonden verschillen, zolang deze niet in conflict komen met de algemene gedragsregels.
  - Wij scheppen een klimaat waar kinderen en volwassenen zich veilig voelen.
  - Wij bevorderen een klimaat waarin voor kinderen en volwassenen voorwaarden aanwezig zijn om zich een positief zelfbeeld te vormen.
  - Er wordt veel aandacht besteed aan zelfredzaamheid en weerbaar gedrag.
  - Op school zorgen we goed voor onze eigen materialen, die van een ander en van de school en zorgen we er samen voor dat de school er netjes en verzorgd uitziet.
  - Van iedereen binnen de school wordt verwacht dat hij zich aan de vastgestelde gedragsregels houdt.
- De gedragsregels komen regelmatig terug binnen teamvergaderingen en klassengesprekken.

Richtlijnen

Bij zaken die niet in dit document worden genoemd beslist de directie. Dit gebeurt zoveel mogelijk na overleg met het team of met het bestuur.

Deze gedragsregels dienen als richtlijnen te worden gehanteerd.

Iedere collega ontvangt een exemplaar van het veiligheidsplan met bijzondere aandacht voor de bijlage gedragscode medewerkers, internetprotocol en pestprotocol.

Algemeen

Noventa is een organisatie waar de medewerkers zoveel mogelijk tegemoet komen aan de behoeften, competentie, autonomie en relaties met elkaar.

Dat doen wij door:

- rekening te houden met verschillen door
  - iedereen in zijn waarde te laten,
  - het goede voorbeeld te geven,
  - te reflecteren.
- het creëren van een constructieve, professionele en veilige, open werksfeer door
  - het bespreken van problemen volgens het concept, ik zie, ik hoor klopt dat?
  - de mogelijkheid om één teamlid in vertrouwen te nemen en om raad te vragen,
  - het nemen van verantwoordelijkheid; problemen kunnen alleen worden opgelost als betrokkenen met elkaar het probleem bespreken,
    - hulp aan te bieden en bij het gesprek aanwezig te zijn, als alle betrokkenen zich hierin kunnen vinden,
    - persoonlijke zaken (brieven, e-mails et cetera) alleen met derden te delen met wederzijds goedvinden,
    - het goede voorbeeld te geven,
    - de doelstellingen van de school uitgangspunt voor handelen en gedragingen te laten zijn.

Wij streven naar gelijkwaardigheid binnen de school. Daar horen de volgende gedragingen niet bij:

- grappen met seksueel getinte, vernederende strekking naar anderen, zowel verbaal als non verbaal,
- seksueel getinte toespelingen of insinuaties, direct of indirect. Wij bedoelen hier ook opmerkingen over of vragen naar uiterlijk of gedrag van een ander,
- handtastelijkheden die als vernederend kunnen worden ervaren door een ander,
- grof taalgebruik of schuttingtaal, ook niet via internet.

Schoolcultuur en pedagogisch klimaat

- **Wij willen een prikkelende omgeving creëren die kinderen nieuwsgierig maakt door aan te sluiten bij de leerwereld van de kinderen door middel van projecten en thema's.**
- **Wij zorgen actief voor de aankleding van de klas en de school met werk van kinderen.**
- **Wij hebben plezier met elkaar.**
- **Wij hechten belang aan sociaal emotionele aspecten in de groep; wij spreken kinderen aan op hun gedrag volgens het principe ik zie, ik hoor .... klopt dat?**
- **Wij onthouden ons van seksistisch taalgebruik, seksueel getinte grappen, toespelingen en die wijze van aanspreken, die door leerlingen of andere bij de school betrokkenen als seksistisch kunnen worden opgevat. Wij zien er ook op toe dat dit niet gebeurt in de relatie leerling-leerling.**
- **Wij onthouden ons van seksistisch getinte gedragingen of gedragingen die door leerlingen of andere bij de school betrokkenen als zodanig kunnen worden ervaren en wij zien er op toe dat dergelijke gedragingen niet voorkomen in de relatie leerling-leerling.**
- **Wij zorgen ervoor dat binnen de school geen seksueel getinte affiches, tekeningen, artikelen in bladen (bijvoorbeeld in de schoolkrant) worden gebruikt of opgehangen, die kwetsend kunnen zijn voor een bepaalde sekse.**

2.2 Omgang met leerlingen

Aanspreekvorm

De leerkrachten en het onderwijsondersteunend personeel worden door de leerlingen aangesproken conform de schoolafspraken.

Schriftelijk en beeldend materiaal binnen de school

Wij gebruiken geen beeldend en schriftelijk materiaal waarin de ander wordt voorgesteld als minderwaardig of als lustobject.

Thuis uitnodigen

Leerlingen worden niet alleen bij een leerkracht thuis uitgenodigd. Wanneer een groep leerlingen een leerkracht bezoekt, gebeurt dit alleen met (schriftelijke) instemming van de ouders en met medeweten van de directeur.

Nablijven

Wanneer leerlingen langer dan een half uur moeten nablijven, worden ouders hiervan op de hoogte gebracht. Bij langere nablijfsessies wordt een collega hierover ingelicht. Houd hiermee ook rekening bij de indeling van de klassendienst. Een leerkracht blijft nooit alleen op school met een kind.

Afgesloten ruimte

Leerkrachten proberen zoveel mogelijk te voorkomen dat zij met een leerling in een afgesloten ruimte zijn, zoals bijvoorbeeld in een magazijn. Als dit niet is te voorkomen, wordt er - als dat mogelijk is - voor gezorgd dat de deur openstaat of dat anderen door de glazen deur naar binnen kunnen kijken, zodat collega's kunnen horen wat er wordt besproken, of kunnen zien wat er gebeurt.

Kleding

Leerkrachten maken over kleding geen opmerkingen die kwetsend of als bewust prikkelend kunnen worden uitgelegd.

Het dragen van een hoofddoek wordt toegestaan, maar niet tijdens de gymles als dit een gevaar oplevert.

Als er hulp moet worden geboden wanneer een kind een verschoning nodig heeft, wordt er rekening gehouden met de aanwezige mogelijkheden op school en de wensen van het kind. Er zijn op school altijd verschoningen aanwezig.

Lichaamscontact

Mogelijk komen de regels over lichaamscontact overdreven over. Zie deze regels dan ook als een leidraad, een houvast bij conflicten. De gedragscode mag de spontane omgang tussen leerkracht en leerling en andere betrokkenen niet in de weg staan.

Als een leerkracht iets uitlegt of voor moet doen terwijl hij naast de leerling staat, mag hij zich enigszins over het kind heen buigen. Bij jongere leerlingen, met name bij kleuters, komen met enige regelmaat situaties voor waarin er wel enig lichamelijk contact is en de leerling en leerkracht heel dicht bij elkaar zijn. Ook bij motorische oefeningen of motorische leersituaties kan het lichaamscontact nodig zijn; denk aan ondersteuning bij turnoefeningen of hulp bij het vinden van de juiste schrijfhouding. Hierbij geldt dat leerkrachten de leerlingen niet onnodig en niet ongewenst aanraken

Knuffelen en op schoot nemen

In de onderbouw kan het voorkomen dat kinderen op schoot worden genomen. Dit gebeurt alleen wanneer de kinderen dit zelf aangeven, nooit tegen hun wil. In de bovenbouw gebeurt dit niet meer.

Vechtende leerlingen

Als vechtende leerlingen uit elkaar moeten worden gehaald en het lukt niet met woorden, dan worden ze met minimale aanrakingen door een volwassene uit elkaar gehaald.

Controleverlies

Soms kan het voorkomen dat een kind zijn zelfbeheersing volledig verliest. Het kind moet dan tegen zichzelf in bescherming worden genomen en in bedwang worden gehouden door middel van lichamelijk contact. Dit is soms ook nodig ter bescherming van medeleerlingen, van anderen en van de leerling zelf. Om die reden is het toegestaan. Hier geldt dat er sprake is van strikt noodzakelijk contact.

Kinderen aanraken, aanhalen

Een aai over de bol of een schouderklopje zijn goede pedagogische middelen. In het algemeen geldt hierbij: let erop of een kind hiervan gediend is.

Kinderen troosten en belonen

Kinderen hebben het recht aan te geven wat zij wel en niet als prettig ervaren bij troosten en belonen. Lichamelijke aanraking kan bij het troosten heel goed zijn. Merk je dat een leerling dit niet wil, dan doe je dit niet. Spontane reacties blijven mogelijk, ook in de hogere groepen, waarbij de wensen van de kinderen altijd moeten worden gerespecteerd.

Kinderen zoenen

Leerkrachten zoenen geen kinderen, noch vragen ze om een zoen. Bij een enkele bijzondere gelegenheid, zoals bij het feliciteren of afscheid nemen van een kind uit de eigen klas (verjaardag kind, diploma-uitreiking, enzovoorts), is het de leerkracht toegestaan een zoen te ontvangen en te geven als een kind dat wenst en alleen in het bijzijn van anderen. Wanneer een leerling een leerkracht spontaan wil zoenen, zoals bij kleuters nog wel eens voorkomt, wordt dit toegelaten.

Leerlingen straffen

Er worden geen lichamelijke straffen gegeven, ook geen lichte tikken of daadwerkelijk knijpen in een arm.

Lichamelijk geweld

Lichamelijk geweld tussen personen wordt in geen enkele situatie getolereerd. Lichamelijk geweld wordt dan ook door leerkrachten en kinderen vermeden.

Zwemmen

Om kleden / douchen

Als de faciliteiten het toelaten, kleden de jongens en meisjes vanaf groep 3 zich gescheiden om. De leerkracht kondigt zijn komst in de kleedkamer duidelijk aan met een van tevoren afgesproken teken, bijvoorbeeld kloppen, voordat hij een kleedkamer binnengaat. Dit geldt ook voor de leerlingen. Tot groep 5 kunnen leerlingen, als dat nodig is, geholpen worden met omkleden. Leerkrachten houden daarbij rekening met de situatie en de wensen van de kinderen. Als de situatie erom vraagt, verleent de leerkracht direct hulp.

Bij het omkleden voor zwemmen moet er zoveel mogelijk iemand van de begeleiding aanwezig zijn. Het houden van toezicht op het omkleden gebeurt zoveel mogelijk door iemand van dezelfde sekse.

Als dat nodig is, zullen ouders worden ingeschakeld. Leerkrachten en hulpouders verblijven in principe niet met een individueel kind in een ruimte.

Ook bij het douchen of voeten wassen zijn de kinderen vanaf groep 3 gescheiden. Laten de faciliteiten dit niet toe, dan moet er worden gedoucht met zwemkleding aan.

Meezwemmen

Soms komt het voor dat een leerkracht meezwemt. Dit kan voorkomen in de vorm van hulpverlening of bij de laatste zwemles van het seizoen. Leerkrachten kleden zich altijd gescheiden van de kinderen om.

Het zwembad personeel

Leerkrachten laten personeel van het zwembad nooit alleen met individuele leerlingen. Ook niet in bij ruimtes van het zwembad.

Gymnastieklessen

Aan- en uitkleden en douchen

In de groepen 1 en 2 worden, indien nodig, kinderen geholpen met aan- en uitkleden. Vanaf groep 3 gebeurt dit niet meer, tenzij een kind erom vraagt.

Vanaf groep 3 kleden jongens en meisjes zich gescheiden om en hebben een eigen kleedkamer. De leerkracht kleedt zich in een eigen ruimte om. Ook hierbij geldt dat de leerkracht zijn komst duidelijk aankondigt door bijvoorbeeld te kloppen. Dit geldt ook voor de leerlingen. Als dit nodig is uit het oogpunt van ordehandhaving zal de leerkracht altijd de kleedruimte betreden.

Bij het douchen zijn de kinderen vanaf groep 3 gescheiden. Bij het omkleden is er zoveel mogelijk iemand van de begeleiding aanwezig.

Hulpverlening en uitleg tijdens de gymles

Tijdens de gymles zijn aanrakingen soms nodig. Hulpverlening en uitleg bij een bewegingsuitvoering gebeurt altijd met inachtneming van het karakter van deze gedragscode.

Ongelukken in de gymzaal, douche- of kleedruimte

Lichamelijke aanrakingen zijn voor een behandeling vaak noodzakelijk. Bij behandeling van een geblesseerde leerling zorgt de leerkracht ervoor dat er een andere leerling of volwassene bij aanwezig is. Als er hulp moet worden geboden, wordt er rekening gehouden met de aanwezige mogelijkheden op school en de wensen van het kind.

Eén op één-situaties in de gymzaal

Leerkrachten proberen te voorkomen dat zij alleen met een individuele leerling in een gymzaal of bij-ruimte van de zaal zijn.

Het schoolreisje / schoolkamp

Schoolkampen

Op schoolkampen bestaat de leiding uit mannelijke en vrouwelijke begeleiders. Tijdens een schoolkamp gelden dezelfde gedragsregels als in de normale schoolsituatie.

Het slapen

Jongens en meisjes slapen vanaf groep 6 gescheiden.

Het betreden van de slaapzaal

Kinderen mogen alleen op hun slaapzaal komen als er in de dag-planning tijd voor is ingeruimd of in incidentele gevallen als er toestemming voor is gegeven door de leiding.

Het slapen van de leiding

Mannelijke begeleiders slapen in de buurt van de jongens en houden toezicht op de jongenszaal.

Vrouwelijke begeleiders slapen in de buurt van de meisjes en houden toezicht op de meisjeszaal.

Soms kan het met het oog op orde noodzakelijk zijn dat de leiding slaapt in de slaapzaal van de groep waarvoor zij verantwoordelijk is.

Buitenactiviteiten

Er wordt altijd in groepen aan activiteiten gedaan. Kinderen worden niet alleen naar een bepaalde plaats (bos, strand, etcetera) gestuurd, ook niet vergezeld door een enkel lid van de leiding.

Alleen zijn met een leerling

In het algemeen geldt ook voor schoolreisjes dat een één op één-situatie zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Racisme en discriminatie

Wij leven in een multiculturele samenleving. Dit houdt in dat verschillende groepen uit onze samenleving hun eigen cultuur hebben. Ook onze schoolbevolking is multicultureel. Dit vraagt aandacht voor een goed pedagogisch klimaat voor alle leerlingen, waarbij respect voor elkaar een voorwaarde is. Dit komt in het volgende tot uiting:

- De leerkrachten, leerlingen en ouders behandelen elkaar gelijkwaardig en met respect.
- Wij discrimineren niet en gebruiken geen discriminerende of racistische taal zowel mondeling als schriftelijk.
- Wij houden ons aan de gedragscode zoals hierboven is omschreven en zolang het relevant is aan dit onderwerp.

Bespreken van onacceptabel gedrag

Onacceptabel gedrag van leerlingen

Kinderen die gedrag vertonen dat onacceptabel is, worden hierop aangesproken door de leerkracht. Met onacceptabel gedrag wordt bedoeld: agressie, gewelddadig discriminerende uitlatingen zowel verbaal als schriftelijk. Dit kan in klassenverband of individueel. In geval van ernstig onacceptabel gedrag bespreken wij dit ook altijd met de ouders en kunnen we ervoor kiezen om een drie gesprek te organiseren (leerling-ouders-school) In deze gevallen is de directeur altijd betrokken en participierend in die gesprekken.

Let op dat we ouders tijdig betrekken bij de problematiek. Liever te vroeg dan te laat !

Klachten

Wanneer ouders klachten hebben over de gang van zaken op school of in de groep van hun kind(eren), dan wordt dit besproken met de groepsleerkracht en indien nodig met de directeur. Ook leden van de medezeggenschapsraad kunnen klachten naar voren brengen. In de meeste gevallen zal er een oplossing worden gevonden. Als dit echter niet lukt, dan kan men contact opnemen met de directeur-bestuurder.

De aangestelde interne vertrouwenspersonen per school kunnen ouders van advies dienen als er klachten zijn over seksuele intimidatie, kindermishandeling / verwaarlozing en pesten. Daarnaast heeft Noventa ook een externe vertrouwenspersoon. Voor namen en adressen kunt u terecht in de Schoolgids en op de website. Alle Noventa scholen zijn aangesloten bij een onafhankelijke klachtencommissie via Verus. Het reglement van de klachtencommissie kan op school opgevraagd worden.

De medewerkers / vrijwilligers van Noventa kunnen een klacht / klachten bespreken met directeur, of directeur- bestuurder of zich richten tot de interne of externe vertrouwenspersoon.

2.3 Omgang met ouders

De scholen van Novena zijn scholen die midden in de maatschappij staan en aansluiting vinden bij de ontwikkelingen in die maatschappij. Wij vinden het belangrijk dat ouders participeren. Dit uit zich op de Noventa scholen door:

- rekening te houden met verschillen door

- o een ieder in zijn waarde te laten
- o het goede voorbeeld te geven
- o te reflecteren

- het creëren van een constructieve, professionele en veilige werksfeer door

- o klachten of problemen bij voorkeur te bespreken volgens het volgende stappenplan:

klacht / probleem bespreken met de leerkracht

- indien klacht / probleem blijft bestaan :

klacht / probleem bespreken met de leerkracht samen met de directeur

- klacht / probleem blijft bestaan :

bespreken met interne vertrouwenspersoon schoolcontactpersoon

- klacht / probleem blijft bestaan :

bespreken met de directeur- bestuurder van Noventa

- klacht / probleem blijft bestaan :

bespreken met externe vertrouwenspersoon

- klacht / probleem blijft bestaan :

klacht indienen bij Klachtencommissie

Het staat ouders vrij hier stappen over te slaan.

Afspraken kunnen altijd worden gemaakt; maar problemen worden niet in het bijzijn van kinderen besproken.

Voor verdere uitleg verwijzen we naar de uitgebreide klachtenprocedure op de website van stichting Noventa.

3. Gedragscode leerlingen

3.1. Inleiding

De scholen van Noventa willen in hun benadering van het onderwijs tegemoet komen aan de basisbehoeften van de leerlingen op het gebied van relatie, competentie en autonomie.

Het pedagogisch klimaat kenmerkt zich door de sfeer waarin onze kinderen opgroeien en leerkrachten met hen werken.

We proberen die sfeer te scheppen door rekening te houden met verschillen door:

- het goede voorbeeld te geven;
- ieder kind in zijn waarde te laten;
- leerkrachten en leerlingen te leren reflecteren op eigen gedrag;
- veiligheid te bieden op de weg naar zelfstandigheid.

3.2. Leidraad kleding op school

Inleiding

Er is veel publiciteit geweest rond scholen die hun leerlingen verboden gezichtsbedekkende kleding of een hoofddoek te dragen. Uit de discussies die daarop volgden, bleek dat veel scholen niet weten welke eisen ze aan kleding mogen stellen. Mag een school zomaar hoofddoekjes verbieden? En hoe zit het met andere min of meer omstreden kledingstukken als naveltruitjes of baseball-petjes? Hoe moet een school kledingvoorschriften vastleggen? En op welke manieren kan een school ervoor zorgen dat leerlingen zich aan kledingvoorschriften houden?

In deze leidraad wordt uitgelegd welke eisen een school aan kleding mag stellen, welke grenzen wet en regelgeving hieraan stellen, hoe deze voorschriften kunnen worden vastgelegd en hoe ze kunnen worden gehandhaafd.

Kledingvoorschriften

Een school is in principe vrij om kledingvoorschriften voor te schrijven. Er zijn wel voorwaarden waar deze voorschriften aan moeten voldoen:

- de voorschriften mogen niet discriminerend zijn;
- de voorschriften mogen de vrijheid van meningsuiting niet aantasten;
- de voorschriften moeten worden opgenomen in de schoolgids;
- de maatregel op het overtreden van een kledingvoorschrift mag niet onevenredig zwaar zijn.

Hieronder leest u een toelichting.

Kledingvoorschriften mogen niet discriminerend zijn

Kledingvoorschriften kunnen, meestal onbedoeld, discriminerend zijn. Van discriminatie is volgens de Algemene wet gelijke behandeling sprake als er onderscheid wordt gemaakt wordt op grond van:

- godsdienst of levensovertuiging,
- politieke gezindheid,
- ras,
- geslacht,
- nationaliteit,
- seksuele geaardheid,
- burgerlijke staat.

Het maken van onderscheid op een van deze gronden is in de regel altijd verboden. De wet maakt echter voor sommige scholen en voor sommige situaties uitzonderingen.

Met respectering van het voorgaande, betekent dit, met betrekking tot kleding, dat:

- kleding de communicatie en identificatie niet mag belemmeren (geen gezichtsbedekkende kleding)
- kleding niet aanstootgevend mag zijn en aan algemene fatsoensnormen dient te voldoen

Het schoolteam ziet er op toe dat de leerlingen gekleed volgens algemene fatsoensnormen de school bezoeken, teneinde ongewenste overdaad aan seksuele uitstraling te voorkomen.

Kledingvoorschriften die de vrijheid van godsdienst raken

Sommige godsdiensten hebben kledingvoorschriften. Het verbieden van dergelijke kleding is in strijd met de gelijke behandelingswetgeving. Zo'n verbod maakt namelijk onderscheid op grond van godsdienst: alleen de aanhangers van deze godsdienst worden door het verbod getroffen. Dat niet iedere gelovige deze kledingvoorschriften als verplichtend ziet, maakt daarbij niets uit. Uitzondering op deze regel is dat de kleding de communicatie en identificatie niet mag belemmeren (geen gezichtsbedekkende kleding).

Kledingvoorschriften die de vrijheid van meningsuiting raken

Soms laten mensen met hun kleding zien dat zij zich identificeren met bepaalde (politieke) ideeën. Een bomberjack bijvoorbeeld, gecombineerd met een zwarte trui van een bepaald merk en zwarte legerschoenen en gemillimeterd haar worden geassocieerd met extreemrechtse opvattingen. Het verbieden van zulke kleding kan de in de Grondwet gewaarborgde vrijheid van meningsuiting aantasten. Een school mag daarom dergelijke kleding niet verbieden vanwege de inhoud van zulke ideeën. Beperkingen aan zulke kleding stellen mag wel om andere redenen, bijvoorbeeld als het nodig is om wanordelijkheden te voorkomen

Kledingvoorschriften die niet de vrijheid van godsdienst of meningsuiting raken

Niet alleen religieus of politiek geïnspireerde kleding kan tot weerstand leiden. Baseballpetjes of naveltruitjes worden ook niet door iedereen gewaardeerd. Voor kleding die geen uiting is van een godsdienst of een mening, kan een school kledingvoorschriften opstellen. Er gelden daarbij wel procedurele eisen, die overigens voor alle kledingvoorschriften gelden.

Procedurele eisen

Het is belangrijk dat kledingvoorschriften op school op een goede en duidelijke manier worden opgesteld. Dit voorkomt onbegrip en problemen met de interpretatie van de voorschriften. De voorschriften moeten ondubbelzinnig zijn. Een voorschrift mag niet voor meer dan één uitleg vatbaar zijn. De voorschriften moeten voor alle leerlingen gelden en ze moeten bij iedereen bekend zijn, bijvoorbeeld door publicatie op de schoolwebsite.

Een basisschool kan niet zomaar kledingvoorschriften instellen. De voorschriften moeten worden vastgelegd in de schoolgids en daarvoor is toestemming nodig van de medezeggenschapsraad.

Handhaven kledingvoorschriften

Als er problemen zijn bij het handhaven van kledingvoorschriften is het vanzelfsprekend aan te raden om problemen eerst in overleg op te lossen. Als het niet lukt om een oplossing te vinden, kan een school een maatregel treffen vanwege het niet naleven van de kledingvoorschriften, zoals schorsen. De maatregel moet wel in verhouding staan met de overtreding.

4. Gedragscode hulpouders

Alle scholen van Noventa hanteren gedragsregels voor personeelsleden en leerlingen.

Het is daarom logisch om dat ook voor alle ouders te doen die binnen onze school op vele gebieden hulp verlenen.

Algemene omgangsregels

1. Begroet de ander bij binnenkomst en neem afscheid bij vertrek.
2. Accepteer en respecteer de ander zoals hij is.
Oordeel niet te snel en sluit niemand buiten om zijn of haar geloof, uiterlijk, sekse, ras, gezondheid, et cetera.
3. Spreek elkaar altijd rustig en met respect aan.
  - a. Doe dat in correct taalgebruik.
  - b. Zeg de ander wat je voelt als je iets niet prettig vindt.
  - c. Niet uitschelden, uitlachen en roddelen.
  - d. Luister naar elkaar en probeer elkaar te helpen.
4. Respecteer andermans eigendommen, dus ook die van kinderen.
5. Praat niet negatief over ouders, leerlingen en schoolpersoneel, of verwijst naar de plaats waar de kritiek uitgesproken moet worden.

Omgang met leerlingen

1. Maak duidelijke afspraken, overleg die met de leerkracht en kom ze na.
2. Wees open en eerlijk; oordeel rechtvaardig.
3. Bespreek problemen, misverstanden, of moeilijkheden met kinderen met de betreffende leerkracht.
4. Zorg voor een fijne sfeer.
5. Bespreek alle zaken waarover vragen zijn zo mogelijk meteen na de activiteit.

Omgang met andere hulpouders

1. Heb vertrouwen in elkaar, steun elkaar, wees eerlijk, meelevend en hulpvaardig.
2. Kom afspraken na.

5. Communicatie

Communiceren over deze gedragscode is van essentieel belang. Het gaat over afspraken die we met elkaar afspreken en met elkaar naleven. De gedragscode werkt alleen wanneer we elkaar op naleving aanspreken, wanneer we over de gedragscode spreken en wanneer we met elkaar blijven praten.

Leerlingen, ouders en teamleden moeten dus communiceren met elkaar.

De communicatie over deze gedragscode vindt op de volgende wijze plaats:

- Ieder schooljaar wordt de notitie gedragscode besproken in een teamvergadering en wordt de relevantie van de gedragscode nagegaan. Er vindt eventuele bijstelling plaats.
- De ouders worden bij inschrijving van hun kind geïnformeerd over de gehanteerde gedragscode.
- De gedragscode is op iedere school beschikbaar voor ouders.
- De groepsleerkracht bespreekt relevante afspraken met de kinderen in zijn groep.
- De groepsleerkracht bespreekt relevante afspraken met de ouders van de kinderen in zijn groep op een informatieavond.
- In de schoolgids worden de ouders op de hoogte gesteld van aanwezigheid en beschikbaarheid van de gedragscode op de school van hun kind(eren).
- De gedragscode is beschikbaar via de website van de Noventa scholen.

NB: Voor de leesbaarheid is in de tekst steeds de mannelijke vorm aangehouden. Vanzelfsprekend kunt u waar "hij" staat ook "zij" lezen en waar "zijn" staat ook "haar". Bedankt voor uw begrip.